

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **Ing. V.K.**, bytom E.K. proti žalovanej: **JUDr. I.S.**, H.K., správkyňa konkurznej podstaty úpadcu K. spol. s r.o., N.K., **o určenie pravosti pohľadávky**, na odvolanie žalobcovi proti rozsudku Krajského súdu Košice, č. k. 13 Cb 788/00-65 z 12. decembra 2003, takto

rozhodol:

Napadnutý rozsudok Krajského súdu Košice z 12. decembra 2003, č. k. 13 Cb 788/00-65 sa **zrušuje** a vec sa vracia súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Odôvodnenie:

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 13. decembra 2003, č. k. 13 Cb 788/00-65 žalobu žalobcu zamietol s odôvodnením, že žalobca nepreukázal žiadnymi konkrétnymi dôkazmi oprávnenosť uplatneného nároku. Dohody o poskytovaní pôžičky aj s ich dodatkami uzatváral žalovaný akoby sám so sebou, pretože na jednej strane zmluvného vzťahu bol žalobca ako štatutárny zástupca úpadcu - dlžníka a na strane druhej vystupoval ako fyzická osoba - veriteľ, ktorý poskytoval spoločnosti - úpadcovi pôžičku. Aj keď uzatváranie takýchto vzťahov je právne povolené, malo by sa však prejavovať v účtovníctve. Listinné dôkazy z účtovníctva úpadcu na preukázanie tvrdených skutočností žalobcom absentujú. Nesprávne vedenie účtovníctva štatutárnym orgánom úpadcu vyplýva ako z audítorskej zmluvy z 22. januára 2002, vypracovanej audítorkou Ing. E.F., tak aj z rozhodnutia Daňového úradu K. zo 6. decembra 1999. Súd prvého stupňa za týchto okolností pokladal za nehospodárne a nadbytočné vykonať žalobcom navrhované dôkazy svedeckými výpoveďami.

Proti tomuto rozhodnutiu podal odvolanie žalobca. Namietal, že k prihláške predložil chronologický priebeh právneho vzťahu medzi ním a úpadcom za obdobie od 1. januára 1997 do 2. augusta 1998 s tým, že zostatok pohľadávky žalobcu v sume 99 436,77 Sk bol úpadcom potvrdený. Predložil súdu prvého stupňa doklady vystavované úpadcom o prijatí súm v celkovej výške cca 600 000 Sk, z ktorej si uplatnil žalobca len sumu 99 436 Sk. Namietol aj nesprávne hodnotenie dôkazov súdom prvého stupňa, keďže má žalobca za to, že nárok na peňažnú pohľadávku voči úpadcovi preukázal riadnymi účtovnými dokladmi s tým, že žalovaná žiadnymi konkrétnymi dôkazmi nepreukázala opak.

Otázku prípadného vadného vedenia účtovníctva úpadcom a následnú neschopnosť žalovanej argumentovať úpadcovými účtovnými dokladmi nie je možné považovať za neunesenie dôkazného bremena žalobcom, ale práve naopak jeho neunesenie žalovanou. Toto tvrdenie žalobca odvodzuje z audítorskej správy z roku 2002 a protokolu o daňovej kontrole z roku 1999. Žalobca ďalej uviedol, že konateľ úpadcu odovzdal celý účtovný archív žalovanej ešte v roku 1998 a táto následne v roku 1999 začala speňažovať majetok úpadcu.

Na prieskumnom pojednávaní 11. septembra 2000 žalovaná poprela pohľadávku žalobcu z dôvodu nedoloženia podkladov. Išlo o nedoloženie pokladničných dokladov, ktoré ale žalobca predložil na pojednávaní 12. decembra 2003.

Napriek tomu súd prvého stupňa naďalej deklaroval ako jediný dôvod popretia pohľadávky uvádzaním dôvodu popretia prihlásenej pohľadávky na prieskumnom pojednávaní. Žalobca v tom vidí porušenie princípu rovnosti pred zákonom a pochybenie súdu pri hodnotení dôkazov. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie, alebo aby ho zmenil, žalobe vyhovel a priznal mu náhradu trov celého konania.

Dňa 24. januára 2006 žalobca sa ospravedlnil za neúčast' na pojednávaní na deň 26. januára 2005 a zároveň doplnil svoje odvolanie o dva listinné dôkazy - časť uznesenia vyšetrovateľa PZ zo 6. septembra 2005 o zastavení trestného stíhania žalobcu a oznámenie Slovenskej komory audítorov o prijatí žalobcovho podnetu na preskúmanie hodnovernosti audítorskej správy, predloženej súdu žalovanou, na ďalšie šetrenie.

Dňa 29. júna 2007 Najvyšší súd SR obdržal písomné ospravedlnenie neúčasti žalobcu na pojednávaní 12. júla 2007, ktorého sa chce zúčastniť, ale nie je to možné z finančných dôvodov a navrhol, aby odvolací súd rozhodol v zmysle jeho návrhu uvedenom v odvolaní. Zrušením napadnutého rozsudku a vrátením veci prvostupňovému súdu bude zachované jeho právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom a vyjadreniam žalovanej, keďže pojednávanie v K. sa vie zúčastniť. Ak Najvyšší súd SR tomuto návrhu nevyhovie, navrhol,

aby žalobcu Najvyšší súd SR nechal vypočúť k vyjasneniu prípadných sporných otázok prostredníctvom košického súdu a aby mu v takomto prípade doručil na vyjadrenie všetky podania žalovanej, uskutočnené v rámci tohto odvolacieho konania.

Žalovaná sa písomne vyjadrila k odvolaniu žalobcu a uviedla, že žalobca bol konateľom úpadcu a v dôsledku trestnoprávneho konania ostali niekoľko-miliónové pohľadávky voči úpadcovi nevysporiadané pre nemajetnosť spoločnosti. Daňová kontrola prebehla na podnet SKP, pretože žalobca ako konateľ neodovzdal SKP prakticky žiadne účtovné doklady. Ani k svojej prihláške nepredložil žiadne doklady o tom, že úpadcovi poskytol pôžičku. Príjmové doklady vyhotovil dodatočne v snahe dosiahnuť uznanie svojej pohľadávky.

Žalobca mal spoľahlivo preukázať svoje pohľadávky dokladmi, riadne zaevidovanými v príslušných účtovných knihách úpadcu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudkom z 12. júla 2007, č. k. 6 Obo 48/06-185 napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil a žalovanej nepriznal trovy odvolacieho konania, keď dospel k názoru, že žalobca nepredložil relevantné dôkazy o tom, že je veriteľom úpadcu v rozsahu prihlásenej pohľadávky, a preto napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 219 O.s.p. potvrdil.

Žalobca podal proti rozsudku odvolacieho súdu odvolanie, keď dôvodil, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Dovolací súd poukázal na podanie žalobcu z 29. júna 2007, ktorým žalobca ospravedlnil svoju neúčast' na pojednávaní (nepriaznivá finančná situácia) s návrhom, aby dovolací súd napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu zachovania jeho práva vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom a vyjadreniam žalovanej, resp. aby ho dovolací súd nechal vypočúť k vyjasneniu prípadných sporných otázok prostredníctvom dožiadaného súdu a aby mu pre tento prípad doručil na vyjadrenie všetky vyjadrenia žalovanej.

Dovolací súd poukázal v uznesení z 26. januára 2009, sp. zn. 1 ObdoV 91/2007, že rozhodnutie odvolacieho súdu vychádza prakticky len z obsahu rozhodnutia súdu prvého stupňa.

K dôvodom odvolania sa dovolací súd vyjadril len veľmi stručne.

Dovolací súd preto zrušil rozsudok odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie, keď konštatoval naplnenie ust. § 237 písm. f) O.s.p.

Najvyšší súd Slovenskej republiky súd dovolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal odvolanie žalobcu podľa ust. § 212 ods. 1 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v zmysle ust. § 214 ods. 2 O.s.p. v spojitosti s uznesením dovolacieho súdu z 26. februára 2009, sp. zn.

1 ObdoV 91/2007 a dospel k názoru, že napadnuté rozhodnutie súdu prvého stupňa je treba zrušiť.

Je nesporné, že žalobca predložil príjmové pokladničné doklady, ktoré majú preukázať jeho tvrdenie o poskytnutí pôžičky úpadcovi (dlžníkovi) v zmysle Dohody o poskytnutí pôžičky.

Rovnako z doterajšieho vykonaného dokazovania vyplýva, že žalobca nepredložil dôkazy o zaevidovaní pôžičiek, resp., že v účtovníctve úpadcu sa nachádzajú doklady, ktoré by osvedčili realizáciu pôžičiek žalobcu úpadcovi (dlžníkovi).

Žalobca navrhol vykonať dôkazy svedeckými výpoveďami, ktoré súd prvého stupňa považoval za nadbytočné a nehospodárne.

Odvolačí súd je však názoru, vzhľadom na skutočnosť tvrdenú žalovanou o tom, že žalobca ako štatutár úpadcu doposiaľ nepredložil úplný súpis aktív a pasív a kompletnú obchodnú knihu, že jedným z možných dôkazov je práve svedecká výpoveď svedkov, a to svedkov navrhovaných žalobcom, ako i svedkov, ktorých by smela navrhnúť aj žalovaná.

Prvostupňový súd sa v novom konaní musí vysporiadať aj s námietkami žalobcu, týkajúcimi sa audítorskej správy audítorky Ing. E.F., keďže táto nie je predmetom sporu a nebola vypracovaná pre potreby súdu, a to dôkazom - znaleckým dokazovaním znalcom z odboru účtovníctvo k otázke vedenia účtovníctva a kompletnosti podkladov pre účtovníctvo úpadcu.

Následne súd prvého stupňa vyhodnotí vykonané dokazovanie a vo veci znova rozhodne, a to i trovách dovolacieho i odvolacieho konania (§ 243b ods. 5, § 224 ods. 3 O.s.p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 20. augusta 2009

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: M.